

सहसंचालक तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती.

शासकीय तंत्रनिकेतन परिसर, गाडगेनगर, अमरावती.

Ph.No : (0721) 2573027, 2572577

Website: www.jdroamt.org

Email: roamravati@dtetmaharashtra.gov.in

परिपत्रक

स्वातंत्र्याद्या अमृत महोत्सव

क्रमांक :- विकाअ/शिक्षण/२०२२/ 1268

दिनांक :- 20 MAY 2020

विषय: '६ जून' हा दिवस राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाविद्यालये, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व तत्सम शैक्षणिक संस्थामध्ये "शिवस्वराज्य दिन" म्हणून साजरा करण्याबाबत.

संदर्भ :- १. मा. प्रशासन अधिकारी शिक्षण संचालनालया (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य पुणे यांचे पत्र

क्रमांक : - शिस्वदि०४२१/प्र.क्र.०२/मवि-१५४०८ दिनांक १९ मे २०२२

२. मा.उपसचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे शासन परिपत्रक

क्र. संकिर्ण-२०२१/प्र.क्र.३०/विशि-५ दिनांक ३ जून २०२१

छत्रपती शिवाजी महाराज हे महाराष्ट्राचेच नव्हे तर अखिल भारत वर्षाचे प्रेरणास्थान आहेत. राष्ट्रनिर्माता असलेल्या या महापुरुषाच्या लोककल्याणकारी स्वराज्यातील महत्वाचा दिवस म्हणजे ६ जून १६६४ म्हणजेच शिवराज्यभिषेक दिन होय. हे रयतेचे राज्य स्वाश्वत चिरंतन राहावे म्हणून या दिवशी रायगडावर छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्यभिषेक झाला होता व शिवाजी महाराज छत्रपती झाले होते. हा दिवस स्वराज्याची, सार्वभौमत्वाची, स्वातंत्र्याची प्रेरणा देणारा दिवस आहे. हा दिवस शिवस्वराज्य दिन म्हणून साजरा करण्याची विविध स्तरावरील मागणी होत असल्याने '६ जून' हा दिवस शिवस्वराज्य दिन म्हणून साजरा करण्यात येऊन सदर दिवशी आपल्या महाविद्यालयात खालील प्रमाणे कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत.

१. सर्व पदाधिकारी, अधिकारी/कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी सकाळी ११.०० वाजता छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रतिमेस/पुतळ्यास हारापण करून अभिवादन करावे.
२. महाराष्ट्र गीत आणि राष्ट्रगीताचे गायन करावे
३. छत्रपती शिवाजी महाराजांचे महान कार्य विद्यार्थ्यांच्या मनावर प्रतिबिंबीत ढावे यादृष्टीने शिवचरित्रपर व्याख्यानांचे, पथनाटयाचे व इतर कार्यक्रमाचे अयोजन करण्यात यावे.
४. महाराजांच्या गडकिल्ल्यांची विद्यार्थ्यांना महती कळावी म्हणून गडकिल्ल्यांच्या छायाचित्रांचे प्रदर्शन / लघुपट प्रदर्शन करण्यात यावे.
५. व्याख्याने/स्पर्धा प्रदर्शन/रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात यावे.

६. निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, गीतगायन/ पोवाडा गायन स्पर्धा, क्रिडा व इतर स्पर्धांच / उपक्रमाचे आयोजन व सामाजिक संदेश देणारी शिवज्योत रळीचे आयोजन करण्यात यावे.
७. सदर दिवशी संस्थास्तरावरील परीक्षा असल्यास परीक्षेचे नियोजन करण्यात यावे. (दोन दिवसाची सवलत)
८. सदर कार्यक्रमाचे नियोजनामध्ये आपल्या महाविद्यालयातील समन्वयक, राष्ट्रीय सेवा योजना यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या उपक्रमातील विद्यार्थ्यांना सहभागी करून घ्यावे.
९. सदर कार्यक्रम संपन्न झाल्यावर या कार्यालयाव्दरे उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या Google Sheet मध्ये घेतलेल्या कार्यक्रमाची माहीती भरून तात्काळ पाठविण्यात यावी. तसेच कार्यक्रमाचे छायाचित्र (Photograph) व अहवाल पाठविण्यात यावा.

शिवस्वराज्य दिनाचा मुख्य कार्यक्रम सातारा येथे संपन्न होणार असून सदर कार्यक्रम प्रत्येक महाविद्यालयामध्ये सपन्न होणे अनिवार्य आहे. सोबत मा.उपसचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे संदर्भ २ चे शासन परिपत्रक जोडलेले आहे.

सहपत्र :- वरीलप्रमाणे.

(डॉ. वि.र. मानकर)
प्र.सहसंचालक,
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,
अमरावती.

प्रत :- १. मा.संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा., मुंबई यांना माहीतीकरीता सविनय सादर.
२.प्राचार्य, सर्व, पदवीका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम चालविणा-या संस्था, अमरावती विभाग,
अमरावती यांना आवश्यक कार्यवाहीस्तव.
३.प्रोग्रामर, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती यांना संकेतस्थळावर टाकण्यासाठी.

महाराष्ट्र शासन
उच्च शिक्षण संचालनालय

मध्यवर्ती इमारत, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१.

www.dhepune.gov.in

E-mail- mavi.dhepune@nic.in

फोन नं.०२०/२६१२२१११, २६१२४६३९, २६०५१५१२

क्रमांक- शिस्वदि०४२१/प्र.क्र.०२/मवि-१४८०८

दिनांक- १९ मे, २०२२

19 MAY 2022

प्रति,

- १ मा.संचालक, तंत्र शिक्षण, मुंबई
- २ मा.संचालक, कला संचालनालय, मुंबई
- ३ मा.संचालक, ग्रंथालय, मुंबई.
- ४ कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे
- ५ सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण
- ६ सर्व विभागीय सहसंचालक, तंत्र शिक्षण

विषय 'द्जून' हा दिवस राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठे, महाविद्यालये, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व तत्सम शैक्षणिक संस्थांमध्ये "शिवस्वराज्य दिन" म्हणून साजरा करण्याबाबत

संदर्भ शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.३०/विशि-५
दिनांक ३ जून, २०२२

उपरोक्त विषयाबाबतचे संदर्भिय शासन परिपत्रकाची प्रत सोबत जोडली आहे, कृपया अवलोकनी घ्यावी.

वरील संदर्भिय शासन परिपत्रकानुसार कळविण्यात येते की, 'द्जून' हा दिवस राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठे, महाविद्यालये, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व तत्सम शैक्षणिक संस्थांमध्ये "शिवस्वराज्य दिन" म्हणून मोठ्या प्रमाणात साजरा करण्याबाबत शासनाने कळविले आहे.

त्यानुसार "शिवस्वराज्य दिन" साजरा करण्याबाबतची आढावा बैठक आज दिनांक १९ मे, २०२२ रोजी दुपारी २.०० वाजता मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण व मा.शिक्षण संचालक, तंत्र शिक्षण यांचे प्रमुख उपस्थितीत दूरदृश्य प्रणालीव्हारे आयोजित करण्यात आलेली आहे. बैठकीचा आयडी व पासवर्ड स्वतंत्रपणे कळविण्यात येईल. तरी सदर बैठकीस कृपया उपस्थित रहावे ही विनंती.

प्रमिला मराठे
(प्रमिला मराठे)
प्रशासन अधिकारी
शिक्षण संचालनालय(उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

प्रत-माहितीस्तव सादर

१. मा.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-३२
२. स्वीय सहाय्यक, मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

‘६ जून’ हा दिवस राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयंअर्थसहायित विद्यापीठे, महाविद्यालये, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने व तत्सम शैक्षणिक संस्थांमध्ये “शिवस्वराज्य दिन” म्हणून साजरा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण -२०२१ /प्र.क्र.३०/विशि-५,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ०३ जून, २०२१

शासन परिपत्रक :

रथतेच्या हिताचा कारभार कसा असावा याचे सर्वोत्तम उदाहरण म्हणजे छत्रपती शिवाजी महाराजांनी केलेला राज्यकारभार. शेतकऱ्यांच्या भाजीच्या देठासही मन न दाखवणे, अशी आज्ञा देणारा इतिहासातील पहिला राजा म्हणजे छत्रपती शिवाजी महाराज. परकीय आणि स्वकीय अशा जुलमी सत्ताधिशांशी वतनदारांशी अनेक लढाया, युधे लढून या महाराष्ट्र भूमीत स्वराज्याची निर्मिती केली. जुलमी राजवटी संपुष्टात आणणेसाठी सर्व जाती-धर्मांच्या अठरापगड बारा बलुतेदार, जिवाभावाचे मावळे एकत्र करून हा लढा दिला. जनतेसाठी कसे राज्य करावे याचा आदर्श निर्माण केला. आपल्या राज्यातील जनतेसाठी, शेतकऱ्यांसाठी अनेक वटहुकूम काढले. मराठी भाषेतून राज्यकारभार चालविण्यासाठी छत्रपती शिवाजी महाराजांनी राज्यभाषा व्यवहारकोश तयार केला होता. या ग्रंथामध्ये फारसी शब्दांच्या संदर्भासाठी संस्कृत शब्द दिलेले आहेत. या ग्रंथाद्वारे महाराजांनी व्यवहाराचे मराठीकरण करण्याचा प्रयत्न केला.

छत्रपती शिवाजी महाराज हे महाराष्ट्राचेच नव्हे तर अखिल भारत वर्षाचे प्रेरणारथान आहेत. राष्ट्रनिर्माता असलेल्या या महापुरुषाच्या, लोककल्याणकारी स्वराज्यातील महत्वाचा दिवस म्हणजे ६ जून, १६७४ म्हणजेच “शिवराज्याभिषेक दिन” होय. हे रथतेचे राज्य शाश्वत, चिरंतन रहावे म्हणून या दिवशी रायगडावर छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक झाला होता व शिवाजी महाराज छत्रपती झाले होते. याच दिवशी स्वराज्याचे सार्वभौमत्व दुर्ग रायगडाच्या राजसदरेवरुन घोषित झाले. याच दिवशी श्री शिवराज्याभिषेक शकाची निर्मिती करून महाराज शककर्ते ही झाले, तो हा शुभदिन होय. याच पवित्र दिवशी शिवकालगणनेला प्रारंभ झाला होता. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक दिवस स्वराज्याची, सार्वभौमत्वाची, स्वातंत्र्याची प्रेरणा देणारा दिवस आहे. हा दिवस “शिवस्वराज्य दिन” म्हणून साजरा करण्याची मागणी विविध स्तरातून होत आहे.

ही बाब विचारात घेऊन दरवर्षी दिनांक '६ जून' हा दिवस संपूर्ण राज्यातील अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयंअर्थसहायित विद्यापीठे, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्र निकेतने व तत्सम शैक्षणिक संस्थांमध्ये "शिवस्वराज्यदिन" म्हणून साजरा करण्यात यावा. दरवर्षी या दिवशी राज्यातील

सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयंअर्थसहायित विद्यापीठे, महाविद्यालये, अभियांत्रिकी महाविद्यालये, तंत्र निकेतने व तत्सम शैक्षणिक संस्थांमध्ये सकाळी ११.०० वा. सर्व पदाधिकारी, अधिकारी / कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रतिमेस / पुतळ्यास अभिवादन करावे व महाराष्ट्र गीत आणि राष्ट्रगीताचे गायन करावे. तसेच छत्रपती शिवाजी महाराजांचे महान कार्य विद्यार्थ्यांच्या मनावर प्रतिबिंबित व्हावे या दृष्टीने शिवचरित्रपर व्याख्यानांचे, पथनाटयांचे व इतर कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात यावे. महाराजांच्या गड किल्ल्यांची विद्यार्थ्यांना महती कळावी म्हणून गड किल्ल्यांच्या छायाचित्राचे प्रदर्शन / लघुपट प्रदर्शन करण्यात यावे. तसेच निबंध स्पर्धा, वक्तुत्व स्पर्धा, गीत गायन/पोवाडा गायन स्पर्धा, क्रिडा व इतर स्पर्धांचे/उपक्रमांचे आयोजन व सामाजिक संदेश देणारी शिवज्योत रळीचे आयोजन करून हा दिवस साजरा करावा.

हे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२१०६०४११३१४२५१०८ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.म. बाविस्कर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव,
२. मा. राज्य मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव,
३. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक,
४. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, स्वयंअर्थसहायित विद्यापीठे
५. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे/संचालक तंत्रशिक्षण, मुंबई /संचालक, कला संचालनालय, मुंबई
६. निवडनस्ती (विशि-५)